

مستندسازی تاریخ شفاهی، تجربه آرشیو ملی مالزی

عزمی بن عبدالعزیز^۱
ترجمه محمدحسین شجاعی

معمولًا عقب تراز ضبط نوارهای باشد و در نتیجه امکان دسترسی به مطالب هنگامی که جهت کنترل پروره بیش ترین استفاده را داردند وجود ندارد. چندین بخش از این مقاله، بر اساس مطالب تهیه شده برای انجام کار در واحد تاریخ شفاهی آرشیو ملی مالزی می باشد. در نتیجه تقریباً در تمامی موارد روشهای خود را اطراحی کرده و توسعه داده اینم که معمولًا براساس تجارب، در آنها تجدیدنظر شده است. روشهای تشریح شده در این مقاله، بخوبی در پروره های عمده ضبط نوار مصاحبه ها آزمایش شده است. این بحث در سه مرحله انجام پروره های تاریخ شفاهی تعریک دارد که عبارت است از: جمع آوری، آماده سازی و انتشار تاریخ شفاهی.

جمع آوری تاریخ شفاهی

شناخته شده ترین و جالب ترین بخش تاریخ شفاهی، جمع آوری و نگهداری نوارهای ضبط شده مصاحبه است. گرچه هیجان و کشش این مرحله نباید تقاضاهای زیاد و معیارهای مشخص آن را پوشیده دارد. جمع آوری تاریخ شفاهی، نیازمند تبحر شخصی مصاحبه کننده می باشد و نیز نیاز به حساسیت، هشیاری و یکدلی در بخش مصاحبه شونده ها دارد؛ همچنین است در جایی که مستندسازی مناسب توجه کامل می طلب، همانند شروع پروره.

کارت بایگانی روایت کننده مورد نظر

اولین کار مستندسازی که قبل از انجام هر پروره تاریخ شفاهی مورد نیاز است، آماده سازی کارت بایگانی برای روایت کننده مورد نظر است. کارت بایگانی - که در اندازه ۳۵x۴۵ اینچ است - باید شامل اطلاعاتی از قبیل نام، نشانی و شماره تلفن مصاحبه شونده مورد نظر، نام و نشان شخص پیشنهاد دهنده مصاحبه شونده، اطلاعات قابل دسترس یا موضوعات موردنظر و حوزه مصاحبه، شماره پرونده های مربوط و اطلاعات جاری باشد (شکل ۱). کارتها به صورت الفبایی تنظیم شده است.

پیشنهادها و اطلاعات می توانند از دوستان، همسایگان و همکاران مرتبط با انجمنها و گروههای محلی و از طریق مراجعته به انجمنهای شهری و دیگر اجتماعات گروهی مشکل از شهروندان سالمند همچون انجمن معلمان بازنیسته و دیگر مواد همچون "who&who"، روزنامه ها و مانند اینها جمع آوری

مقدمه

به طور کلی روش شناسی تاریخ شفاهی در تمامی مؤسایی که فتون تاریخ شفاهی را بذریغه و به مورد اجرامی گذارند، شبیه هم می باشد. در واقع یک راه قطعی برای انجام آن وجود ندارد اما در هر حال می توان آن را به سه مرحله تقسیم کرد:

- جمع آوری تاریخ شفاهی:

آماده سازی، مشخص کردن هدف مصاحبه، انتخاب مصاحبه شونده، کار تحقیقی، آماده کردن پرسشگاهی مصاحبه، کار مقدماتی و انجام مصاحبه.

- آماده سازی تاریخ شفاهی:

کنی برداری از نوارها، نگارش مصاحبه ضبط شده و نگهداری نوارها.

- انتشار تاریخ شفاهی:

آماده سازی فهرستها و کاتالوگها.

مراحل فوق مهم است، اما جنبه های مهم دیگری همچون مستندسازی اثار تاریخ شفاهی نیز وجود دارد که باید مورد توجه قرار گیرد.

هدف این مقاله، بحث در مورد اهمیت جنبه های مستندسازی در پروره های تاریخ شفاهی و تشریح آنهاست. برای آنهاست، کار عمده شان تولید تاریخ شفاهی و مدیریت ضبط آن است، این اصول راهنمایی تواند در انجام کارهایشان بسیار مفید باشد.

برای ارزیابی مناسب و استفاده از اسناد شفاهی، مرکز جمع آوری باید به صورت منظم روش شناسی طرح را جمع آوری کند. زیرا بدون این سوابق کار، نمی توان از اطلاعات ضبط شده استفاده مناسبی به عمل آورد. برای مثال اهداف سازمان دهنده پروره چه می باشد؟ چار چوب انتخاب کسی که باید مورد مصاحبه واقع شود چه می باشد؟ چگونه مصاحبه انجام شده است؟ کار، در کل به چه صورت کنترل شده است؟ هر چقدر اطلاعات بیشتری در مصاحبه در دسترس باشد، تاریخ شفاهی ارزش بیشتری برای محققان خواهد داشت. محققان، نمی توانند طبیعت و ارزش اسناد شفاهی و ارتباط آن را با نیازهایشان ارزیابی کنند مگر اینکه هر مرحله از تولید آن به دقت ثبت شده باشد.

ارائه منظم اطلاعات، به منظور انجام نظارت مؤثر ضروری است؛ زیرا سرعت تولید نوارهای ضبط شده تاریخ شفاهی معمولًا بسیار بیش تراز آماده سازی و تدوین مصاحبه های ضبط شده می باشد. تهیه فهرست و تدوین،

سامعیل بن علی

رئيس هیئت مدیره

شرکت پرمودلان با مسئولیت محدود

ساختمان پ. ن. ب

خیابان تون پراک

تلفن ۲۳۴۸۹۷۲

نوصیه شده توسط عبدالله ایوب (روست)

مصاحبه شونده مورد نظر، دارای خاطراتی در مقاطع مختلف با تجارب وسیع در اقتصاد و مالیه است. وی،

رئیس پیشین بانک ملی می باشد.

۸۸/۱۰/۱۲

شکل ۱- یک کارت بایگانی برای هر مصاحبه شونده مورد نظر

شود.

کارت بایگانی، همچنین می تواند جهت انتخاب هر مصاحبه شونده احتمالی براساس برنامه اولویتها و نیز اطلاعات مصاحبه کننده از امکان بالقوه مصاحبه شونده به عنوان یک موضوع مورد استفاده قرار گیرد. همچنین از نظر ارجاع و صرفه جویی در زمان برای به دست آوردن اطلاعات از پرونده، بسیار مفید است و علاوه بر به دست آوردن سریع اطلاعات، می تواند به عنوان یک نسخه پشتیبان از اطلاعات موجود در پرونده باشد.

پرونده کاری

افزون بر کارت بایگانی، یک پرونده کاری نیز مورد نیاز است. این پرونده، چون مسیر شکل گیری کار را نشان می دهد (ضبط تغییراتی که در مراحل مختلف انجام پروره صورت گرفته)، حتی می تواند مفیدتر باشد. چنین

یادداشت‌های تماس

عبدالله ایوب - شماره تلفن ۶۱۹۹۰۱۲

۱۰-۱۴/۳/۱۰- نوشتن یک نامه استاندارد به فرد مورد نظر جهت مصاحبه (پرونده را بینند).

۱۰-۱۴/۳/۱۵- تلفن به فرد مورد نظر در پیگیری نامه، تشریع برنامه و برنامه ریزی برای مذاکره مقدماتی؛

۱۰-۱۴/۳/۲۰- قرار ملاقات در منزل فرد مورد نظر، بررسی طرحها و کسب سوابق وی به منظور برگه اطلاعات مصاحبه،

قرار اولین جلسه مصاحبه.

شکل ۲- نمونه یادداشت‌های تماس

یادداشت‌های مصاحبه کننده و فهرست لغات

تاریخ: ۱۳۹۷/۹/۸

دستور العمل

لطفاً لغات و عباراتی را که ممکن است فهم آنها مشکل باشد، تمام اسماعی مربوط، و واژه‌های ناآشنا را فهرست نمایید. اگر بیش از یک نوار وجود داشته باشد، به محل شروع نوار دوم یا بعدی توجه کنید.

نوار شماره ۱: ابراهیم بن محمد

محمد بن عثمان

سکیه بت حسنی

منطقه ستوری

مدرسه تجارت هاروارد

مدرسه اقتصاد لندن

شکل ۳ - یادداشت‌های مصاحبه کننده و فهرست لغات

ضبط شده بوده و سوابق آن را رانه می‌کند. فهرست مطالب جانبی، می‌تواند به منظور تأمین این هدف طراحی شود. اطلاعاتی که باید در این فهرست مطالب

جانبی گنجانده شود، شامل اسماعی روایت کنندگان، مطالب دریافت شده، توضیح مختصراً (در صورت نیاز) از مطالب، نام مصاحبه کننده و تاریخ دریافت مطالب است. (شکل ۴)

می‌گیرد.

فهرست مطالب جانبی

تمامی مواد و مطالب شامل قطعات هنری، اسناد و عکسها-که توسط روایت

کننده ارائه شده- باید به منظور پشتیبانی نگهداری شود. آنها مکمل مصاحبه

مطالب جانبی برای:

سروان محمد علی محمد (نام روایت کننده)

دستور العمل

مطالب جانبی، چه نسخه اصلی چه کبی، موجب افزایش ارزش خاطرات تاریخ شفاهی می‌شود. از روایت کننده بپرسید که آیا می‌تواند مواردی همچون عکسها، صفحاتی از دفاتر خاطرات و دیگر یادگارها را از او به امانت بگیرید یا آنها را داشته باشی. تمامی موارد را در زیر تشریح و فهرست کنید. تا جائی که امکان دارد، اطلاعات توضیحی بیشتری برای عکسها ارائه کنید و پشت آنها برچسب بزنید.

۱- فتوکپی شجره نامه سروان محمد علی

۲- عکس (سال ۱۹۳۰) سروان محمد علی و والدینش (محمد یوسف و حستا خالله) شهر آنور گجه، ایالت ملاکا.

۳- نامه سلطان ابویکر (سلطان ایالت پهنه) به سروان محمد علی، در مورد انتصابش به عنوان مسئول تشریفات کاخ پکان، به تاریخ ۱۹۷۳.

مصاحبه کننده: سلیمان نورالدین

تاریخ: ۱۳۹۷/۹/۱۷

شکل ۴ - فهرست مطالب جانبی

شفاهی است، اما در اینجا بحث اصلی نیست؛ زیرا تقریباً در تمام متون تاریخ شفاهی می‌تواند یافت شود. توجه اصلی بیشتر تر درباره متن‌سازی کارهای آماده‌سازی می‌باشد که برای نظارت بر کل مراحل مورد نیاز است.

برچسبها

برچسب گذاری نوارها، اولین کار متن‌سازی است که باید انجام شود. عاقلانه است که نوارهای بلا فاصله برچسب گذاری کنیم تا به نگهداری نوارها کمک کنیم و خطر مفروض شدن آنها را کاهش دهیم. بیش تر مصاحبه کننده‌گان، این موضوع را کم اهمیت تر تلقی می‌کنند گرچه بخشی از اقدامات حفاظتی بوده و برای بازیابی آسان تر است.

برچسب برای جلد، شامل عنوان نوار ضبط شده که باید زیر آن خط کشیده شده باشد، نام روایت کننده، زمینه کار روایت کننده، نام مصاحبه کننده، مکان و نشانی، زمان و تاریخ، شماره پرونده‌های ارجاعی، شماره مسلسل و شماره هر نوار است. (شکل ۶)

برگه اطلاعات مصاحبه

از دیگر موضوعات مؤثر در نظارت کار، آماده‌سازی برگه اطلاعات مصاحبه است. برگه اطلاعات، می‌تواند در شروع پروژه یا در مرحله آماده‌سازی مصاحبه پر شود و برای ثبت اطلاعات و زندگینامه مصاحبه شونده استفاده شده و به عنوان برگه کاری - که در یک نظر، وضعیت هر مصاحبه‌ای را درست در زمان آوردن نوارهای اداره نشان می‌دهد - استفاده می‌شود. ستنهایی هست که باید علاوه‌زده شود یا زمان پایان کار را مشخص کند و در مجموع زمان آماده‌سازی را نشان دهد.

برگه اطلاعات در شکل شماره ۷، تاریخ دریافت نوار و برچسب خوردن آن را نشان می‌دهد و نیز تاریخ شروع کار نگارش، تعداد صفحات، کل زمان، تاریخ شروع کار بررسی مجدد و زمان به کار گرفته شده، تاریخ ارسال متون برای روایت کننده جهت بازبینی، تایپ نهایی، کمی برداری و انتشار متن را، بودجه دارد. تهیه متن، شناخته شده ترین کار در آماده‌سازی مطالب تاریخ

هر فهرست مطالب جانبی دریافت شده یا باز تولید شده، باید فهرست شود و برخی مواد (مشخصاً عکسها) نیز باید برچسب داشته باشند. فهرست، باید شامل اطلاعات تشریحی یا بهای ای و نیز دارای شماره ارجاع مطالب باشد. مناسب است یک کمی از آن در پرونده کاری روایت کننده نگهداری شود. مطالب تحويل داده شود، این فهرست به منظور تعیین مکان مطالب در زمان نیاز کمک می‌کند.

نظرات مصاحبه کننده

بیش تر مصاحبه کننده‌گان در گیر در پروژه تاریخ شفاهی، تحت تأثیر این برداشت هستند که هنگامی که کار مصاحبه بار روایت کننده کامل شد، وظایف آنها به پایان رسیده است. آنها فقط نوارهای به همکارانشان می‌دهند یا خود را سامرا حل دیگر کار را به انجام می‌رسانند و آنچه در طول مصاحبه به وقوع پیوسته، مشخص نشده است، به این منظور از مصاحبه کننده نیز درخواست می‌شود تا نظراتش را درخصوص مصاحبه تدوین کند. چارچوب کار پیشنهاد شده، می‌تواند شامل اسمی روایت کننده‌گان، دیدگاههای مصاحبه کننده و اسمی مصاحبه شوندگان باشد. (شکل ۵)

مصاحبه کننده، می‌تواند نظراتش را در مورد محیط، در طول مصاحبه ضبط کند؛ راههای گوناگونی که مصاحبه انجام شد، واکنش روایت کننده به پرسشها و نظرش در مورد ارزش مصاحبه، این نظرات، برای استفاده کننده‌گان از نظر تعیین اعتبار ضبط مصاحبه ارزشمند محسوب می‌شود و باید بلا فاصله بعد از تکمیل مصاحبه، ضبط شود و در پرونده روایت کننده، به منظور دسترسی آسان نگهداری شود.

انجام مراحل مختلف تاریخ شفاهی

آماده‌سازی مصاحبه‌های تاریخ شفاهی، بستگی به محدودیتهای زمان و

بودجه دارد. تهیه متن، شناخته شده ترین کار در آماده‌سازی مطالب تاریخ

نظر مصاحبه کننده

نام روایت کننده: سرگرد اسماعیل طاهر

ملاحظات مصاحبه کننده در مورد وضعیت مصاحبه، تشریح و وضعیت فیزیکی روایت کننده، توضیح در مورد دقت روایت کننده و ارزیابی ارزش تاریخی خاطرات.

مصاحبه، در اتاق نشیمن منزل سرگرد اسماعیل در تاریخ ۱۹/۷/۲۷ انجام شد. خانه، در محله ای آرام واقع و با مبلمان خانواردگی برآختی مبله شبکه است.

سرگرد اسماعیل، ۴۰ سال دارد و ۲۵ سال قبل از ارتش بازنشسته شده است. گرچه وی پس از یک ساعت گفتگو سرعت خسته می‌شود، اما در این سن در وضعیت خوبی به نظر می‌رسد. وی، در مورد خانوارده اش زیاد صحبت می‌کند و عکسهای زیادی از بجهه‌ها، نووها و دیگران دارد. بهترین صحبتهای وی، در مورد روزهای دوران نظامی اش است.

تاریخ: ۱۹/۷/۲۷ زیتون سامنون (نام مصاحبه کننده)

شکل ۵ - نظر مصاحبه کننده

نامه: عبدالله بن ایوب (مسنون اداری)

محاجة كتبه: عزمي عبد العزيز

محل: سازمان امور اداری ساختمان ه.ل . سر، خیابان راجا چولان

تاریخ: ۱۱/۱۹

زمان ۳۰:۱۰ بعد از ظهر

ANM 252/4/113: شماره ۲۵۲/۴/۱۱۳:

SL169 : شماره ۱۶۹

شماره نوار : ۲

شکل ۶- برچسب نوار بر روی جلد

برگه اطلاعات مصباحیه

- 5 -

— 1 —

و ایت کتبہ :-

1

卷之三

卷之三

11

دیجی کالا

3

تاریخ را در سیرون بزرگتر نوشته و از ستونهای کوچکتر برای ثبت هر مرحله استفاده کنید.

توضیح	کمیت دوم	کمیت اول	نوارها	پارکینس	فرستاده شده	فرستاده شده	متغیر
تصحیح شده							
خواهان معرفه باشندواد							
فهرست مادرپارات							
ذایپر نهایی							
ذایپر							
مقدار							
بلند							
پارکینس							
پارکینس							
رازی							
کل زمان							
شرط							
بررسی شده							
کاتالوگ							
تکارش متن							
بروزنده کاری							
دیدگاهی و مرجعی زده شده							

شکل ۷- برگه اطلاعات مصاحبه

اما یک قفسه نوار و یک گنجه متون، تها مجموعه‌ای برای کنجدکاوی است، مگر آنکه علاقه‌مندان موجود بالقوه بدانند که چنین مجموعه‌ای وجود دارد، بدانند که شامل چیست و بدانند که چگونه می‌توانند به این اطلاعات دسترسی بداشتن.

راههای متعددی در این مرحله، می‌تواند برای کار مستندسازی طراحی شود؛ اما در این کاملاً جامع و عملی است، برای این کار مطرح می‌شود. اولین آن، تهیه فهرست و دیگری کارت کاتالوگ است که به هم مربوطند.

بعلاوه ویزگیهای روایت کننده، نام مصاحبه کننده و اطلاعات مربوط به مکان
و تاریخ مصاحبه، این شاما می شود.

برگه اطلاعات مصالحه، می تواند در محلی جداگانه به منظور دسترسی آسان نگهداری شود. این برگه، براساس نام روایت کننده و به صورت قبایلی منظم می شود.

انتشار تاریخ شفاهی

گردآوری و آماده‌سازی تاریخ شفاهی، تجربه‌ای حیاتی ولذت‌بخش است.

شماره فهرست	تاریخ ضبط	روایت کننده	شماره پرونده	شماره مصاحبه کننده	تاریخ	تعداد ضبط	شرايط نوار	تکثیر

شکل ۸ - ثبت فهرست الحاقی

کننده (نام، تاریخ تولد و غیره) را شناسایی می‌کند و دلیل انجام مصاحبه با روایت کننده را (عنوان پروره، تاریخچه روایت کننده) مشخص می‌کند. باقی روی کارت، وضعیت مصاحبه و مالکیت آن را نشان می‌دهد. توضیح اطلاعات (تاریخ ضبط، محل، مدت آن، مصاحبه کننده و غیره)، خود گویاست. همچنین محلی برای فهرست مطالب جانبی وجود دارد. پشت کارت، محلی برای تو پیغ مختصراً که راهنمایی به موضوعات مطالب ضبط است، ارائه می‌کند. (شکل ۹)

فهرست الحاقی

اولین ملاحظه در سازمان گردآوردن سوابق تاریخ شفاهی، این است که چگونه به بهترین شکل می‌توان آنها را به عنوان یک واحد جداگانه شناسایی کرد. بهترین نوع برخورده، این است که هر مصاحبه کاملی را صرف نظر از مدت آن، به عنوان واحدی که باید کاتالوگ شود، در نظر گرفت. هر مصاحبه ای باید یک شماره واحد داشته باشد که بر اساس آن، بتوان همه اطلاعات مربوط را در کنار هم قرار داد یا به آن مراجعه کرد.

شماره‌های فهرست، باید مسلسل وار اختصاصی باید و نگهداری یک ثبت روز آمد، باید اولویت اول باشد. اطلاعات موجود در دفتر بایگانی، باید خیلی وسیع باشد. گرچه می‌باید از جهت نشان دادن تاریخ به دست آوردن آن، اسامی روایت کنندگان، پرونده‌های ذریط، نام مصاحبه کننده، تاریخ ضبط، مجموع تعداد نوارها، شرایط ارجاع، کیهانی تکثیر شده و دیگر موارد کافی باشد. (شکل ۸) این ثبت فهرست به عنوان یک راهنمای بالافصل، به اندازه مجموعه مفید است و از نظر تهیه کارتهای کاتالوگ کامل مؤثر است.

الف. روی کارت	نام: سرگرد اسماعیل بن پادر عنوان پروره: اشعار مالابا به دست [اینها] تاریخچه روایت کننده: سروزان در هنگ مالایا (۱۹۴۵)، چندین مرکبی با ارزش زاین داشته است. مکان: شماره ۵، خیابان سلابانگ سارو ضبط تاریخ: ۷۷/۷/۲۹ مدت ۷ ساعت و ۳۰ دقیقه موضع: اولیه - سارو مصاحبه کننده: اسماعیل تعداد: ۶ سرعت: ۷۵ شرط مراجعة: آزاد شرط اضافی: مطابق مطابق اضافی:
---------------	---

ب. پشت کارت

نوع مختصر	کارت کاتالوگ
-----------	--------------

شکل ۹ - کارت

پی نوشت:
۱- رئیس بخش آموزش آرشيو ملی مالزی.

وجود یک نمونه کارت کاتالوگ روایت کننده به منظور پشتیبانی از فهرست الحاقی - که بلافاصله داده شد - کاملاً توصیه می‌شود. این کارت، باید دو نوع اطلاعات جدا از هم و مربوط را در بر داشته باشد: شناسایی مواد کاتالوگ شده در یک مجموعه تاریخ شفاهی، معمولاً به معنای شناسایی روایت کننده، مصاحبه شده و توضیح شرایط مصاحبه است و خلاصه‌ای از مفاد (موضوع) مصاحبه. دو بخش اطلاعات (مشخصات موضوعات و سرفصل توضیحات)، می‌توانند به صورت قابل قبولی در یک قطعه واحد مستندسازی توصیفی به ابعاد ۱۵x۱۰ سانتیمتر جمع شود. البته اندازه کوچک تر مفیدتر خواهد بود که به خاطر عواملی همچون اقتصاد آن، دوام، راحتی الحاق کردن و ارجاع می‌باشد.

شش خط اول در روی کارت، مصاحبه کننده (شماره فهرست) و روایت